

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Ioannis || Slotani || Geffensis, Sacrae || Theologiae
Profes-||soris, De retinenda fide orthodo-||xa & catholica
aduersus hæ-||reses & sectas, & præci-||puè
Lutherana[m], Li-||bri nouem.||**

Slotan, Johann

Coloniae, 1560

VD16 S 6745

Capvt IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29875

CACOD. Paucitas nostrorum ad multitudinē vestrorum (de qua admodum gloriaris) collata, nostrā causam magis commēdat. Nam multi sunt vocati, pauci verò electi. Et multi sunt qui ingrediuntur, viam latam & spaciosam, quæ ducit ad perditionem, pauci autem qui angustam, quæ perducit ad vitam æternam. Et in archa Noe pauci, id est, octo animæ saluæ factæ sunt per aquam, cæteris omnibus, quantumuis multis, diluuiο pereuntibus. In paucis enim est veritas, errare multorum est.

ORTHOD. Quia vides te totius orbis communionē vniuersitate ac multitudine superatum, ad tergiuersationes te conuertis, aliamque elabendi quæris viam, quæ profectò nihil pro tua causa facit. Nam quàm vanè vestros de paucitate commendes, manifestum euadet, vbi fuerit responsum obiectionibus tuis, quæ reuera tuæ non sunt, sed Cresconij Petiliani & aliorum nullorum hæreticorū, aduersum quos D. Augustinus multis in locis disputat.

Hæretici
nonnun-
quam pau-
citate se
commen-
dant.
Matt. 20
Matt. 7
1. Pet. 3

IOANN. SLOT. GEF.

tat. Et certè poteris multo plures ex eiusdem voluminibus (in quibus aduersariorum ratiocinationes recitat & refellit) producere, nimirum ex lib. eius de vnitae Ecclesiæ, contra epist. Petilianæ cap. 12. vbi etiam cap. 13. obiectionum solutiones legere poteris, vt opus non esset alia responsione. Et certè aliam à me responsionem nolim te expectare, quàm ab eodem beatissimo patre datam si legisti, cognoscis. Illud itaque quod primo loco adduxisti ex parabola saluatoris, quæ est de operarijs in vinea domini laborantibus, in qua asserit, multos esse vocatos, paucos verò electos, quasi vester grex numerus ille sit electorum in superna fœlicitate locandus, dissoluit D August. li 3 contra Cresconium grammaticum cap. 66. Illud quoque quod secundo loco pro te attulisti, magis causæ tuæ obesse quàm prodesse statim intelliges. Nam quum dixisset dominus, paucos esse qui inveniunt angustam portam, & arctam viam, ne vos commendaretis nomine paucitatis, statim subiecit: Attēdite à falsis proph-

Matt. 7

DE R
phetis qui
tis ouium
rapaces. C
cunt se ill
tos, sed po
tentur. O
praphetas
cauendos,
vita ac do
Nam Chri
dixit, qui
non solùm
aliis eam d
sam viam e
am alios ac
hūm inuit
Porro quò
phetis sit le
esse potest
porta & lat
tinuo: Attē
quòd illi r
cta & augu
viam spaci
Quod vest
eos qui arē

phetis qui veniunt ad vos in vestimentis ouium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces. CACO. Sed nostri non agnoscunt se illis verbis saluatoris designatos, sed potius veros prophetas se esse fatentur. ORT. Vestros esse illos Pseudo prophetas, quos Christus prædixit esse cauendos, & ex verbis saluatoris, & ex vita ac doctrina eorum comprobatur. Nam Christus falsos prophetas esse prædixit, qui viam illam arctam & angustam, non solum non ingrediuntur, sed etiam aliis eam dissuadent, nec latam & spaciosam viam currunt duntaxat, verum etiam alios ad secum currendum non solum inuitant, sed etiam pertrahunt. Porro quod de eiusmodi falsis prophetis sit loquutus vel hinc dilucidum esse potest, quod statim ubi de arcta porta & lata via differuisset, adiecit continuo: Attendite à falsis prophetis &c. quod illi nimirum essent, qui à via arcta & angusta populum auocant, & ad viam spaciosam ambulandum alliciunt. Quod vestri strenuè perficiunt. Nam eos qui arctam illam viam capeffere student,

Pseudo-
prophetæ
qui.
Prophetæ
falsi sunt
Lutherani

dent, auertunt & impediunt, & per viam illam spaciosam, quæ ducit ad perditionem, ducunt & seducunt, præcipitemq; sibi suisq; sequacibus, semitam ad inferos sternunt. Cæterum si cupis nosse quid D. Aug. huic obiectioni respondeat, vide eundem lib. contra Secundinum Manichæum cap. vlt. Et lib. 2. contra literas Petiliani cap. 45. Et in lib. de vnitae Ecclesiæ contra epist. Peti cap. 13. CACO. Quantum conijcio idcirco nostros falsos illos prophetas vis esse designatos, quòd latam illam viam prædicent, & arctam auersentur, hoc est quæ prædicent, quæ sensui grata sunt, & habenas permittant vitij. Quod quàm longè sit à vero, nouerunt qui eorum libros legèrunt. ORTHO. Pleriq; vestrorum in libris suis, tantam præ se ferunt sanctimoniam, tantam puritatem, innocentiam, ut putes angelos nõ homines esse, quod proculdubio eo animo faciunt, ut facilius incautis imponant. At dum ad populum declamant, Stentorea voce plenisque buccis omnia bona reijciunt, docentes vanas esse orationes, ieiunia, opera

Luthera.
norum do
mata.

DE
pera bona
tem, sola
re, imò i
peccare, v
lum delect
calibatam
repugnare
similia per
strorum d
cionibus
& sparger
populariu
serunt, v
timorem d
iecerint?
ciuire, or
pitudini,
insuper &
ac subsann
& DEO
miam voce
illi, à sui
runt, in
honestatis
quum fin
tores, vna

pera bona non esse necessaria ad salutem, solam fidem ad salutem sufficere, imò iustum in omni opere bono peccare, vota non esse reddenda, nullum delectum ciborum habendum, calibatam esse impossibilem, vota repugnare & displicere Deo, & his similia permulta. An non hæc sunt vestrorum dogmata, quæ libellis & concionibus ad populum euulgarunt, & spargere non cessant, atque adeo popularium suorum animis imprefserunt, ut omnem honestatem, Dei timorem & conscientiam prorsus abiecerint? Quibus non satis est lasciuire, omniq̃ sefese mancipare turpitudini, nihilq̃ boni facere, nisi insuper & opera bona contemnant ac subsannent, & quæ honesta sunt & DEO grata, ineptias & blasphemiam vocent. Atque hæc populares illi, à suis concinatoribus didicerunt, in quibus etiam nullum honestatis vestigium apparet, qui quum sint professionis suæ desertores, vna cum cuculla, omnia pariter

ter

IOAN. SLOT. G EF.

ter bona, omnem penitus honestatem atque conscientiam deposuisse videntur, qui eo impudentiæ atque dementiæ venerunt, vt omnia quæ prius in catholica Ecclesia fecerunt bona, nempe quòd celebrauerunt missas, quòd voverunt, quòd ieiunauerunt, quòd orauerunt & similia quæ fecerunt, nunc penitus reijciant, atque opera asserant esse hypocritica, imò quod grauius est & intolerabilius, ipsius esse audent affirmare inuenta diaboli. An non hæc omnia sensualitati grata sunt & accepta? An nõ hoc est ingredi viã latam & spatiosam? Nõne hoc est omnibus aperire fenestram faciendi quicquid libet? Proinde rectè depinxisse eos videtur D. Hiero. lib. 2. aduersus Iouinianum cap. vltimo, vbi & ipsum Iouinianum & sectatores illius carpit, dicens: Raro ieiunate, crebrius nubite. Non enim potestis implere opera nuptiarum, nisi mustum & carnes & nucleum sumpseritis. Viribus opus est ad libidinem. Citò caro cõsumpta marcescit. Nolite timere fornicationem. Qui semel in Christo baptiza-

DE
tizatus est
enim ad
nuptiarum
tegrabit
smate fui
tentia sol
putantes
aliquid in
dum dare
tollere. V
ad dexter
calorum.
storibus
plurimas
infanient
tim vt mu
impatien
rarum sol
liercule m
ceptoris f
nisi semẽ
dicitiam,
derunt, n
dunt libid
preterea i
turiatos, h

DE RETI. FIDE ORTH. 179

tizatus est, cadere non potest, habet enim ad despumandas libidines solatia nuptiarū. Quòd & si cecideritis, redintegabit vos pœnitentia, & qui in baptisate fuistis hypocritæ, eritis in pœnitentia solidæ fidei. Neque turbemini, putantes inter iustum & pœnitentem aliquid interesse, & humiliorem gradum dare quidem veniam, sed coronâ tollere. Vna est enim retributio. Qui ad dexteram steterit, introibit in regna cælorum. His consiljis bubulci tui, pastoribus nostris ditiores sunt, & hirci plurimas secum capras trahunt. Equi insanientes in fœminas facti sunt, statim vt mulieres viderint adhinniunt, & impatientiam suam, proh nefas, scripturarum solantur exéplis. Sed & ipsæ mulierculæ miseræ & non miserabiles, preceptoris sui verba cantantes, quid enim nisi semé requirit Deus? non solùm pudicitiam, sed etiam verecundiam perderunt, maioriq̃ue procacitate defendunt libidinem, quàm exercent. Habes præterea in exercitu tuo, plures succenturiatos, habes scurras & velites in præsidijs

IOANN. SLO. GEF.

fidij, crassos, comptos, nitidos clamatores, qui te pugnis calcibusque defendant, Tibi cedunt de de via nobiles, tibi osculantur diuites caput, Nisi enim tu venisses, ebrij atque ructantes paradysum intrare non poterant. Maeste virtute, imò vitij, habes in castris tuis, & amazonas exerta mamma, & nudo brachio & genu, venientes contra se viros, ad pugnam libidinum prouocantes, haec tenus ille Iouinianum eiusque sectatores describens. Porro quum longe maior ad vitia libertas vestris permittatur, quibus tam largiter laxantur habena, ad omnem lasciuia & petulantiam, ita vt nulla pietas, nullus mæus, nullusque pudor amplius teneat vestros, & hoc vitio eroum qui populum seduxerunt, eique (que præmissimus) persuaserunt, nõne iustissimè dicimus vestros esse falsos prophetas, qui arctam viam detrectantes, latam & spaciosam ingrediuntur, & alios secum ad ambulandum eandem aliciunt & pertrahunt? Caco. Etiam apud vos plurimi sunt, qui latam capessant viam & vitij eisdem & fortè graui-

DI
grauior
Fatemur
dunt, ne
sed acrit
pro viril
re, & viar
pessere &

S
Ed iam
ctioni
de quod
Noe pauca
tas, cæter
diluuiop
sa facit. N
stinus epi
stam scrib
sus es à iu
neas, quib
se non dic
tiam, præ
nati, & cu
sa commo
& à mudi
cū ignore
bis inaudi

gravioribus obnoxij sunt ORTHO. Fatemur, verum nostri ea non defendunt, neq; tanquam bene facta excusant, sed acriter ea insectantur, & populum pro virili admonent ab eisdem abstinere, & viam illam arctam poenitentiae capeffere & prosequi.

CAPVT V.

SEd iam tempus est, vt reliquis obiectionibus tuis respondeam. Proinde quod tertio loco dixisti, in archa Noe paucos, id est, octo animas saluatas, caeteros omnes quatumuis multos, diluuiio perijisse, etiam nihil pro tua causa facit. Nam (quemadmodum D. Augustinus epist. 48. ad Vincentium Donatistam scribens inquit) adhuc longè prorsus es à iustitia, donec ad septem remaneas, quibus tu sis octauus, iustum te esse non dicimus, si tamen non istam iustitiam, præripuit aliquis ante partem Donati, & cum suis septem iusta aliqua causa commotus, se longè alibi separauit, & à mundi huius diluuiio liberauit. quòd cum ignoretis an factum sit, atque ita vobis inauditum, sicut multis populis Christiano-